

ፕ/ር መስፍን ወልደማርያም ይጠየቁ ! (ሐይሉ አባይ ተገኝ)

March 23, 2018 |

ፕ/ር መስፍን በመጋቢት 2010 ‘በዘሃበሻ’ ድህረ ገፅ ላይ ‘የአማራ ጉዳይ’ በሚል ዕርገት ስር የፃፉትን ማየት ችያለሁ። ለመንደርደሪያ ያግዘን ዘንድ፡-

1. ፕ/ር መስፍን በፕ/ር እንድራይስ እሸቴ በተዘጋጀውና “ነቢዩ” መለስ ዜናዊንና ዶ/ር መኮንን ቢሻውን ባሳተፈው የቴሌቪዥን ውይይት ቀርቦው ሲከራከሩ አማራ የሚባል ዘር አለምኖሩን አፅናት ሠጥተው ሲያስረዱ ነበር። ይህ አቋማቸው ኢትዮጵያን በዘር እንደ ጣሊያን ከፋፍለው ለመግዛት ኢትዮጵያን ለወረሩት ወያኔዎች ብርቱ ምላሽ ነው በሚል ከደገፉት ግለሰቦች መካከል አንዱ ነኝ።

2. ፕ/ር መስፍን ከትንሽ ጊዜ በሁዋላ አሜሪካን ሃገር ከቪ.ኤ.ኤ አማርኛ ፕሮግራም ክፍል ባልደረባ አቶ አሉላ ጋር ሲወያዩ፤ ጋዜጠኛ አሉላ “አሁንም አማራ የለም በሚለው አቋም እንደፀኑ ነው ወይ?” ብሎ ሲጠይቃቸው ፕ/ር መስፍን “አይ እዚህ አሜሪካ ውስጥ እንደማየው አሁን እየተፈጠረ ነው” ሲሉ መመለሳቸውን አስታውሳለሁ።

ለኔ ይህ “አማራ የለም” የሚለው አቋማቸው በኢትዮጵያዊነት ላይ ያለውን አንደምታ ተገንዝበው በቅን ልቦና የሚናገሩ አድርጌም እወስድ ነበር።

በእርግጥ አማራነትን አጉልቶ ያወጣው የአማራ ብሄረተኝነትም አይደለም። አማራነትም ኢትዮጵያዊነት ነው። የአማራ ብሄረተኝነት እንዲፈጠር ምክንያት የሆነው ህወሃትና አነግ ናቸው። የአማራ ብሄረተኝነት ለመፈጠር የቻለው በአቀናውና በመሠረተው ሃገር ሁለተኛ ዜጋ ሆኖ የዘር ማፅዳት (ethnic cleansing & genocide) እኩይ ተግባር የተፈፀመበትና እየተፈፀመበት ያለ አማራ በመኖሩ ነው። በአማራው ላይ ልክ እንደ ጣሊያን አማራ ብለው የፈረጁት የማህበረሰብ ክፍልን ለማጥፋት በተግባር መሠለፋቸውና ማጥቃት መቀጠላቸውም ነው። ልክ እንደ ጣሊያን፤ ህወሃትና አነግም “በኢትዮጵያዊነቱ የሚያምን አማርኛን የሚናገር ሁሉ አማራ ነው” ከሚል ማጠቃለያ ላይ ደርሠው በበደኖ፤ በአርባጉጉ፤ ጉራፈርዳ ወ.ዘ.ተ ለእንግልት፤ ለመከራ፤ ለመሰደድና ለሞት ያበቁትም መሆኑ ገሃድ ነው።

አማራ ተብሎ የተፈረጀና አማራ ሆኖ በአማራነቱ የሚደርስበትን የዘር ማፅዳት ወንጀልና እናት ሃገሩን ኢትዮጵያን ከመፍረስ ለመታደግና ለመከላከል የተሰለፈ አማራ የተሰኘ ህዝብ በእርግጥ ለመኖሩ ፕ/ር መስፍንን ለምስክርነት መጥራት የሚያስፈልገው ጉዳይ አይመስለኝም። “አማራ አይደለም” ብሎ አማራውን መሞገትዎን ትተው ጣሊያንንና ወያኔን አማራ ብለው የፈረጁትን ህዝብ ማንነት ቢጠይቁ ቀላል ምላሽ ባገኙ ነበር። አዎ አማርኛን የሚናገር በአማርኛ ስር የተካተተ፤ ባህሉና ስነልቦናዊ አመለካከቱ የዳበረ ከዘርና ከጎሣ የላቀ (Supranational ethnic) ብቸኛው ብሔር አማራ የተሠኘ አለ። ይህ ብሔር ከብዙ የኢትዮጵያ ቋንቋ ተናጋሪዎች በጋራ እሴት ላይ የሚያስተሳሰር አማራ በእርግጥ አለ። አማራ የለም ካልን ኢትዮጵያም አለመኖሯን አብረን መቀበል ይኖርብናል።

የፕ/ሮ መስፍን ተልዕኮ ምንድን ነው?

ይህንን ጥያቄ በጥያቄ መልክ ማስቀመጥ እፈልጋለሁ።

1. በዚህ እጅግ ፈታኝ የሆነ ፓለቲካዊ ክንውንና ምስቅልቅል ባለበት ወቅትና ሃገሪቷ ፓለቲካዊ አጣብቂኝ ውስጥ ባለችበት ፈታኝ ሠዕት ፕ/ሮ መስፍን ለምን እየደጋገሙ ይህን የአማራን አለመኖር ጉዳይ እየደጋገሙ ያነሳሉ?

2. የሌሎች ጎሳዎችን ለምሳሌ ትግራይ፣ ሱማሌ፣ ኦሮሞ የሚባሉትን የመኖር አለመኖር ጉዳይ መናገርና ወይም መፃፍ ለምን አልደፈሩም? ለምንስ አልፈለጉም?

3. “ሮም ውስጥ ስትኖር ሮማውያንን ምሠል” በሚለው እሳቤ በዚህ በጎሳ ፓለቲካ በታመሠ ሃገር ኢትዮጵያዊነቱን ሳይክድና በኢትዮጵያዊነቱ ሳይደራደር ለሙብቱና ለማንነቱ ይህ አማራ ብለው ፈርጆው በጠላትነት የሚጠቃው አማራ መደራጀቱ ለምን አስቆጣቸው? በዚህ መልክ ነገር ግን ለአፍራሽ ግብ የተደራጁ ሌሎች ሃይሎችን እሹሩና እያሉ በአማራ ላይ መንጠላጠልንስ ለምን መረጡ?

4. ፕ/ሮ መስፍንና ሌሎች 44 የዩኒቨርሲቲ መምህራንን “ነፍጠኛ አማሮች” በሚል ሽፋን ወያኔ ሳያባርር፤ ተባራሪ መምህራኑ ጀርመናውያን ነበሩ እንዴት?

5. ፕ/ሮ መስፍን “አማራ የለም” ካሉን ‘አማራ ነን’ ለሚሉና አማራ ለሆኑ ሁሉ ያወጡላቸው አዲስ መጠሪያ ይኖራቸው ይሆን?

ለማጠቃለል ያህል ፕ/ሮ መስፍን ይህን ደጋግመው የሚያነሱት ጉዳይ ወቅቱን ያልመጠነ ብቻ ሳይሆን ከመሠሪነትና ከግል ጥላቻ ጋር የተቆራኘ ልዩ ደባም ይመስለኛል። ጠላቶቹም ይሁኑ እራሱ ‘አማራ ነኝ’ የሚል የማህበረሠብ ክፍል ‘አንተ የለህም። ይህ ያንተ ስም አይደለም’ ብለው ዳቦ ሳይቆርሱ የዳቦ ስም ሊያወጡላት የሚፈልጉት ለምን እንደሆነ ቢገባን መልካም ነበር። የኢትዮጵያ ህዝብ ትግሉ ከከሃዲው ወያኔ ጋር እንጂ ከስያሜ ጋር አይደለም።

ጣሊያንና ወያኔ “ኢትዮጵያን ለመቆጣጠርና ቀጥሎም በዘላቂነት ለመግዛት የምንችለው አማራንና የተዋህዶ አርቶዶክስ ሃይማኖቱን አከርካሪ መምታት ስንችል ነው” ብለውናል። ፕ/ሮ መስፍን “አማራ የሚባል ነገር የለም” የሚሉን በአማራነቱ ግፍና በደል እያስተናገደ ያለውንና ጣሊያኖች ለይተው፤ ወያኔዎች እየለዩ የሚያጠቁት ህዝብ ነው።

ፕ/ሮ መስፍን! አማራና የአማራ ልጆች አዎን “አማራ ነን ጥንትም አሁንም አለን” እያሉዎት ነው። ይህን ብዬ በዚህም ላብቃ፡-